

Η Ευρώπη χορεύει στον ρυθμό της Γερμανίας

N15

Η αντίδραση των Ευρωπαίων ηγετών στην κρίση υπήρξε διστακτική μέχρι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της περασμένης εβδομάδας. Τα περισσότερα κράτη-μέλη και κυρίως η Γαλλία έδειξαν ότι δέχονται πλέον μεγάλες δόσεις γερμανικής ηγεμονίας. Η επιρροή της Αγκελα Μέρκελ ήταν σαφής: επιβολή αυστηρότερων κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης, δημιουργία νέου οργάνου για τον χειρισμό χωρών που δεν μπορούν να δανειστούν από τις αγορές και αναθεώρηση των ευρωπαϊκών συνθηκών.

Η εφαρμογή της έκθεσης του προέδρου, Χέρμαν βαν Ρομπέι, για την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης συνεπάγεται αυστηρότερες και πλέον αυτόματες κυρώσεις για όσες χώρες έχουν υπερβολικό δανεισμό. Αυτό ήταν αίτημα των Γερμανών και υποστηρίχθηκε από Αυστριακούς, Ολλανδούς, Φινλανδούς και Σουηδούς. Η ομάδα εργασίας εξέτασε και το λεπτό ζήτημα των οικονομικών ανισορροπιών στην Ευρωζώνη. Οι Γερμανοί δεν θέλουν να ακούν πως η δική τους απροθυμία για δαπάνες και το εμπορικό τους πλεό-

Οι Γερμανοί δεν θέλουν να ακούν πως η δική τους απροθυμία για δαπάνες και το εμπορικό τους πλεόνασμα συνεισφέρουν στα ελλείμματα της νότιας Ευρώπης.

όνασμα συνεισφέρουν στην εκτίναξη της ζήτησης και στα ελλείμματα στη νότια Ευρώπη. Η έκθεση χαρακτηρίζει επείγουσα την αντιμετώπιση των ανισορροπιών, αλλά δεν προτείνει ποινές για όσους δεν ακολουθούν τις σχετικές συστάσεις. Οι Γερμανοί επιμένουν πως στην αναδιάρθρωση και στη ζημία πρέπει να συμμετέχουν πιστωτές του ιδιωτικού τομέα. Το αποτέλεσμα ήταν να εκτιναχθεί και πάλι το κόστος του δανεισμού για τις χώρες της νότιας Ευρώπης. Οι Γερμανοί θα αντιμετωπίσουν σθεναρή αντίσταση στην ιδέα να

αναλαμβάνουν μέρος της ζημίας και οι πιστωτές. Μάλλον, όμως, θα την επιβάλουν. Σε ό,τι αφορά την αναμόρφωση των συνθηκών, τη ζητούν οι Γερμανοί εδώ και καιρό για να μην αντιβαίνει ο νέος μηχανισμός τις συνθήκες. Οι περισσότεροι ηγέτες δεν την επιθυμούν, αλλά συναίνεσαν. Σιωπηρά έχουν συμφωνήσει να περιορίσουν τις αλλαγές στην καθιέρωση ενός νέου οργάνου. Η συνθήκη της Λισσαβώνας επιτρέπει στους αρχηγούς κρατών να συμφωνήσουν με συνοπτικές διαδικασίες μια αλλαγή. Υπό δύο όρους όμως: να μη μεταβιβάζονται εξουσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να αφορά την εφαρμογή ευρωπαϊκών πολιτικών, όχι τις θεμελιώδεις αξίες.

Οι Γερμανοί δεν πήραν όλα όσα ήθελαν. Αλλά πήραν σχεδόν τα πάντα. Η Γαλλία εναντιώθηκε στην επιβολή αυστηρότερων κανόνων και σχεδόν αυτόματων ποινών κατά των υπερχρεωμένων χωρών. Υποχώρησε, όμως, στις απαιτήσεις της Γερμανίας χωρίς ανταλλάγματα. Επισκέφθηκα το Παρίσι μετά τη σύνοδο κορυφής και έμεινα εμβρόντητος από τα

όσα μου είπαν Γάλλοι αξιωματούχοι. Επισήμαναν την υπεροψία της Γερμανίας, που οφείλεται στην εκτίναξη των εξαγωγών της στις αναδυόμενες οικονομίες, και τόνισαν πως δεν είναι ο κατάλληλος καιρός να πουν στη Γερμανία πως το οικονομικό της μοντέλο έχει μειώσει την εγχώρια ζήτηση και οξύνει την κρίση της Ευρωζώνης. Καλύτερα, μου είπαν, να πει κανείς στη Γερμανία πως θα επωφεληθεί αν αυξήσει τις επενδύσεις και τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, επεκτείνει τις ώρες λειτουργίας των καταστημάτων και δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας για γυναίκες. Στις Βρυξέλλες, πολλές χώρες αντέδρασαν με δυσφορία γιατί έπρεπε να συμμορφωθούν με μια συμφωνία που συνήψαν το Παρίσι και το Βερολίνο. Οσο, όμως, η Γαλλία υποστηρίζει τη Γερμανία σε θέματα διακυβέρνησης της Ευρωζώνης, οι εταίροι και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί αναγκαστικά θα ακολουθούν.

* Ο κ. Charles Grant είναι διευθυντής του Κέντρου Ευρωπαϊκών Μεταρρυθμίσεων.